

Davor Pauković, *Uspón i pad "Republike Srpske Krajine" Dokumenti*, Centar za politološka istraživanja, Zagreb 2005, 470 str.

Iste godine kada je objavljena knjiga Nikice Barića *Srpska pobuna u Hrvatskoj 1990.-1995.*, koja je prvi put na cjelovit i znanstven način progovorila o događajima u Hrvatskoj u spomenutom razdoblju, pojavila se još jedna vrijedna knjiga pod naslovom *Uspón i pad "Republike Srpske Krajine"*, zapravo zbirka dokumenata koju je uredio mladi istraživač Davor Pauković iz Centra za politološka istraživanja u Zagrebu. Ova je knjiga značajna za hrvatsku historiografiju koja je inače siromašna knjigama ovakvog profila. Jedan od njezinih recenzenata Ivo Goldstein napisao je da su ovdje objavljeni dokumenti temeljni za svako daljnje proučavanje hrvatske povijesti devedesetih godina 20. stoljeća.

U pripremanju ove knjige autor-urednik se koristio građom iz ovih arhivskih fondova: Arhiv Hrvatskog informativnog centra (HIC), Arhiv Ureda za suradnju s Međunarodnim sudom i Međunarodnim kaznenim sudovima, Arhiv Hrvatske izvještajne novinske agencije (HINA), Arhiv Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske. Međunarodni dokumenti relevantni za Republiku Srpsku Krajinu (većinom mišljenja Arbitražne (Badinterove) komisije Konferencija o miru u Jugoslaviji) preuzeti su iz Vladimira Đure Degana *Hrvatska država u međunarodnoj zajednici*. Osim izbora iz zapisnika Vlade Republike Srpske Krajine izuzetno je važan i kronološki registar pravnih propisa i drugih akata objavljenih u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine" koji se ovdje donosi na uvid.

Knjiga je podijeljena u pet poglavlja. U prvom poglavlju (*Izješće Ustavnog suda Republike Hrvatske*, 15-67) donose se odluke

Ustavnog suda Republike Hrvatske (većinom iz *Narodnih novina*) u kojima je taj sud poništavao odluke samoproglašene i nelegalne SAO Krajine. U drugom poglavlju (*Dokumenti tkz. srpskih autonomnih oblasti i tkz. Republike Srpske Krajine*, 68-321) donose se oni dokumenti iz razdoblja osnivanja srpskih autonomnih oblasti na području Republike Hrvatske (1990. – 1991.) u kojima se može pratiti proces odvajanja dijelova Hrvatske naseljenih srpskim stanovništvom koje nije prihvaćalo novo ustrojstvo hrvatske države. Donose se, primjerice, Rezolucija o razdruživanju SAO Krajine od Republike Hrvatske, Ustav i temeljni zakoni samoproglašene Republike Srpske Krajine. Osim dokumenata vezanih uz političko i državno opredjeljenje i uređenje Republike Srpske Krajine posebno je zanimljiv izbor dokumenata iz zapisnika Vlade RSK koji govore o političkim, gospodarskim i socijalnim problemima koji su nastali pri izdvajanju ove jedinice iz Hrvatske.

U trećem poglavlju (*Međunarodni dokumenti relevantni za tkz. Republiku Srpsku Krajinu*, 325-359) prikazuju se mišljenja Arbitražne komisije Konferencije o miru u Jugoslaviji, neke od rezolucija Ujedinjenih naroda koje se tiču područja bivše Jugoslavije od 1993. godine do 1995. godine te na kraju poglavlja i Nacrt sporazuma o Krajini, Slavoniji, Južnoj Baranji i zapadnom Srijemu (Plan Z4). U četvrtom poglavlju (*Dodatak*, 383-392) prikupljeni su dokumenti koji pokazuju reakcije srpske strane na situaciju koja je nastupila nakon oslobodilačkih operacija Hrvatske vojske "Bljesak" i "Oluja", kada je područje Republike Srpske Krajine ponovo integrirano u ustavnopravni poredak Hrvatske. Ovdje se, primjerice, može naći nedavno objavljena "Rezolucija obnovljene Skupštine Republike Srpske Krajine" i "Memorandum o pravopolitičkoj nemogućnosti opstanka okupacije Republike Srpske Krajine", kojima Radikalna stranka iz Srbije i skupina izbjeglih hrvatskih Srba pozivaju međunarodnu

zajednicu da ne dozvoli Republici Hrvatskoj bilo kakve europske integracije dok je RSK “pod okupacijom”. I u zadnjem poglavlju (*Registri službenog glasnika tkz. Republike Srpske Krajine, 393-469*) donose se pravni

propisi i drugi akti iz “Službenog glasnika RSK” koji su važni zbog toga što ocrtavaju način pravnog funkcioniranja te paradržavne tvorevine.

Željko Karaula

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

Godina LX
Zagreb 2007.

UDK 93/99

ISSN 0351-2193

Historijski zbornik, god. LX, str. 1-401, Zagreb 2007.

Izdavač

Društvo za hrvatsku povjesnicu

Suizdavač

Srednja Europa, d.o.o.

Redakcijski odbor

Slaven Bertoša, Mirjana Gross, Tvrko Jakovina

Ivan Kampuš, Franko Mirošević, Ivica Prlender

Tomislav Raukar, Petar Strčić

Glavni i odgovorni urednik

Ivica Prlender

Članci i rasprave iz časopisa *Historijski zbornik* su referirani u publikacijama:

ABC Clio

Historical Abstracts

America: History and Life

Adresa uredništva

Društvo za hrvatsku povjesnicu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 10000 Zagreb, I. Lučića 3, Hrvatska

Časopis izlazi jednom godišnje

Objavlivanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH

Grafička priprema i tisak:

Ibis-grafika, IV Ravnice 25, Zagreb